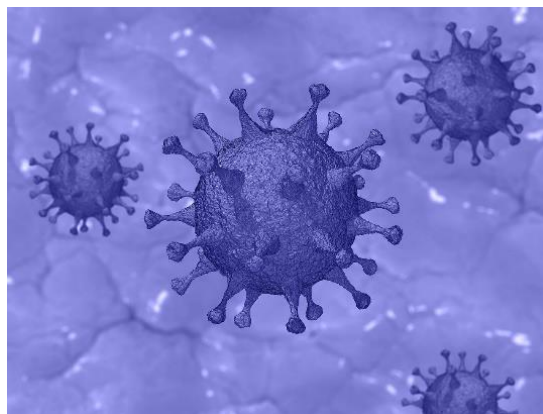

Gyakori kérdések a koronavírusról

2019 végén új koronavírus azonosítottak Kínában, a betegség, amit ez a vírus okoz, a Covid-19 (*coronavirus disease 2019*). A vírus 2020 tavaszára a világ majdnem minden országában megjelent, így az Egészségügyi Világszervezet (WHO) március 11-én világjárvánnyá nyilvánította. Azóta a kormányok szigorú intézkedéseket hoztak, hogy a vírus lassabban terjedjen, például néhány európai országban csak az élelmiszerboltok és a gyógyszertárak lehetnek nyitva, és utazási korlátozások is vannak.

Az új koronavírus. Kép: [Pixabay](#)

Milyen tünetei vannak a Covid-19 betegségnek?

Láz, köhögés, légszomj, izomfájdalom, fáradékonyság. A tünetek 100 emberből 80-nál enyhék, megfázásnak, náthának vagy influenzának tűnnek. A fertőzöttek 20%-ának lesznek súlyos tünetei, például tüdőgyulladás, légzési elégtelenség, szepszis (vérmérgezés), keringési vagy több szervi elégtelenség.

Kik vannak a legnagyobb veszélyben?

Nagyobb veszélyben van az, aki valamilyen krónikus alapteregségben sz szenved (például magas vérnyomás, szív- és érrendszeri betegség, cukorbetegség, májbetegség, légzőszervi betegség, daganatos betegség). Az eddigi adatok szerint a 60 év feletti korosztály a legveszélyeztetettebb.

Miért veszélyes az új koronavírus, ha a tünetek a legtöbb embernél nem súlyosak?

Jelenleg nincs gyógyszer és nincs védőoltás, ezért minden az immunrendszerünkön múlik. Már elkezdték fejleszteni a vakcinát, de ez akár egy-másfél évig is eltarthat. A járvány súlyos teher az egészségügyi rendszernek, és gazdasági problémákat is okoz, mert sokan nem tudnak dolgozni, és attól tartanak, hogy elveszíthetik a munkájukat. Lassabb a szállítás, és a turizmus is leállt.

Hogyan terjed a vírus?

A vírus cseppfertőzéssel terjed: köhögéssel, tüsszentéssel, kilégzéssel kerül a környezetbe, majd a másik emberre.

A *New England Journal of Medicine*-ben közölt adatok szerint a koronavírus kartonpapíron akár 24 óráig, műanyagon és fémen pedig akár 72 óráig is életben marad, illetve a levegőben is több órán át életképes.

Hogyan lehet védekezni a fertőzés ellen?

Fontos a gyakori kézmosás. Kép: [Pixabay](#)

Mossunk alaposan (legalább 20 másodpercig) kezet szappannal, és használjunk kézfertőtlenítőt. Ha köhögünk vagy tüsszentünk, használjunk papír zsebkendőt, és azonnal dobjuk ki a szemetesbe, majd mossunk vagy fertőtlenítsünk kezet! Ha nincs zsebkendőnk, ne a kezünkbe, hanem a könyökhajlatunkba tüsszentsünk. Ne menjünk tömegbe, ha mégis találkozunk valakivel, ne fogjunk kezet. Az egyik legfontosabb tanács: a kezünkkel ne nyúljunk az arcunkhoz. Takarításhoz is használjunk fertőtlenítő tisztítószeret, illetve szellőztessünk gyakran.

Kell maszkot hordani?

A WHO szerint elsősorban az orvosoknak, ápolóknak van szükségük maszkra, illetve a fertőzötteknek, hogy ne fertőzzenek tovább.

Mit tegyünk, ha a tüneteink vannak?

Ha a betegség tüneteit tapasztaljuk, vagy találkoztunk valakivel, akitől elkaphattuk a fertőzést, ne menjünk el orvosi rendelőbe, hanem hívjuk a háziorvost vagy a mentőket. A szakemberek telefonon tudnak segíteni. Ha nem súlyosak a tüneteink, azt javasolják, hogy maradjunk otthoni karanténban legalább 2 hétig. Ha valakinek súlyosak a tünetei vagy krónikus betegséggel is küzd, a mentők kórházba viszik.

Forrás:

<https://koronavirus.gov.hu/gyik>

https://index.hu/belfold/2020/03/10/koronavirus_informaciok_roviden_gyik_szajbarago_tunetek_vedekezes_maszk_fertotlenites_karanten_covid-19/

https://index.hu/techtud/2020/03/17/van_felulet_amin_3_napig_is_megel_a_koronavirus/

- azonosít vmit – identifikál, felismer
- okoz vmit – valamilyen következménye lesz, valamit eredményez
- világvjárvány, -ok, -t, -a – pandémia
- nyilvánít vmit vmivé – kijelent valamiről valamit, valaminek nevez valamit
- intézkedést hoz – utasít, rendelkezik, parancsol
- terjed – egyre több helyre jut el
- korlátozás, -ok, -t, -a – szabály, ami kimondja, hogy valamit nem lehet csinálni, vagy kevesebbet lehet csinálni (pl. nem lehet elhagyni az országot)
- tünet, -ek, -et, -e – szimptóma
- légszomj, -at, -a – az érzés, hogy nem kapunk (elég) levegőt
- fertőzött, -ek, -et, -je – valaki, aki elkapott egy vírust vagy betegséget

- tüdőgyulladás, -t, -a – a tüdő betegsége, magas lázzal jár
- légzési elégtelenség, -et, -e – olyan állapot, amikor nem kapunk rendesen levegőt, a tüdő nem működik jól
- keringés, -t, -e – a vér mozgása a testben
- szenved vmiben – valamilyen betegsége van
- magas vérnyomás, -t, -a – hipertónia
- szív- és érrendszeri betegség, -ek, -et, -e – kardiovaszkuláris betegség, pl. szívinfarktus, stroke
- máj, -at, -a – sötétvörös belső szerv, a feladata pl. a toxikus anyagokat lebontani
- légzőszerv, -ek, -et, -e – minden szerv, amivel a testünk levegőt cserél, pl. légutak, tüdő
- daganatos betegség, -ek, -et, -e – rák
- veszélyeztetett – veszélyben van
- jelenleg – most
- védőoltás, -ok, -t, -a – vakcina
- teher, terhek, terhet, terhe – itt: túl nagy feladat
- cseppfertőzés, -t – egy betegség átadása tüszentéssel, köhögéssel
- kilégzés, -ek, -t, -e – a levegő kifújása a tüdőből
- kézfertőtlenítő, -k, -t, -je – olyan folyadék vagy gél, amivel a baktériumokat és a vírusokat tudjuk elpusztítani a kezünkön
- könyökhajlat, -ok, -ot, -a – a könyök belső része
- szellőztet – friss levegőt enged a lakásba, szobába
- elkap vmit vkitől – betegséget kap egy másik embertől